

Helsingin yliopiston opettajankoulutuksen neuvottelukunnan kokous

Aika: 20.8.2003 klo 10.00 – 12.15

Paikka: Koti- ja käsityötieteiden laitos, seminaarihuone 115, Siltavuorenpenger 10

Läsnä:

Saari, Mirja, varadekaani, humanistinen tiedekunta, puheenjohtaja
Daavittila, Maija, opetustoimenjohtaja, Espoon kaupunki
Haahtela, Kielo, professori, biotieteiden laitos (1.1. 2004 biotieteellinen tiedekunta)
Meri, Matti, professori, opettajankoulutuslaitos
Nygård, Margareta, opetusviraston (ruots. kiel.) linjanjohtaja, Helsingin kaupunki
Piensoho, Tuula, kehittämisspäällikkö, aikuiskoulutuskeskus
Pitkälä, Aulis, sivistystoimenjohtaja, Vantaan kaupunki
Pyysiäinen, Markku, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo
Ruuskanen, Maria, kasvatustieteen ylioppilas, Peduca ry.
Saarinen, Heikki, varadekaani, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta
Sermilä, Paula, opetusviraston (suom. kiel.) linjanjohtaja, Helsingin kaupunki
Kaivola, Taina, opettajankoulutuksen koordinaattori, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Mirja Saari avasi kokouksen klo 10.05 ja toivotti neuvottelukunnan jäsenet tervetulleiksi.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin kokouksen läsnäolijat ja varmistettiin neuvottelukunnan varsinaisille jäsenille tähän mennessä nimetyt varajäsenet:

Varsinainen jäsen

Niemi, Hannele, vararehtori

Lauha, Aila, varadekaani, teologinen tiedekunta

Hentilä, Seppo, varadekaani, valtiotieteellinen tiedekunta

Haahtela, Kielo, professori, biotieteiden laitos (1.1.2004 biotieteellinen tiedekunta)

Meri, Matti, professori, opettajankoulutuslaitos

Varajäsen

Hakkola, Tuula, opintoasianpäällikkö

Pyysiäinen, Markku, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo	Loima, Jyrki, johtava rehtori, Viikin normaalikoulu
Piensoho, Tuula, kehittämisspäälikkö, aikuiskoulutuskeskus	Karento, Helena, johtaja, Vantaan täydennyskoulutuslaitos
Lindroos, Kirsi, pääjohtaja, opetushallitus	
Saari, Mirja, varadekaani, humanistinen tiedekunta	Leino, Pentti, professori
Saarinen Heikki, varadekaani matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta	Aksela, Maija, pedagoginen yliopistonlehtori
Daavittila, Maija, opetustoimenjohtaja, Espoon kaupunki	Tuoriniemi, Marjo, hallintopäälikkö
Sermilä, Paula, opetusviraston (suom. kiel.) linjanjohtaja, Helsingin kaupunki	Halinen, Irmeli, opetuspäälikkö
Nygård, Margareta, opetusviraston (ruots. kiel.) linjanjohtaja, Helsingin kaupunki	Gayer, Gunborg, opetuspäälikkö
Pitkälä, Aulis, sivistystoimenjohtaja, Vantaan kaupunki	Niskanen, Kaisu, peruskoulutoimen johtaja
Ruuskanen, Maria, kasvatustieteen ylioppilas, Peduca ry.	Pösö, Anna-Kaarina, kasvatustieteiden ylioppilas, Phenomena ry.
Söderlund, Markus, teologian ylioppilas, HAO ry.	Laine, Satu, filosofian ylioppilas, HaO ry.
Kaivola, Taina, opettajankoulutuksen koordinaattori	

3. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin pienin muutoksin.

4. Opettajan pedagogiset opinnot

Keskusteltiin aiheesta ”Peruskoulun opettajuus nyt ja tulevaisuudessa” opettajankoulutuslaitoksen varajohtaja, professori Matti Meren alustuksen pohjalta. Alustuksen yhteenveto on [liitteenä 1](#).

Kuntien koulutoimen näkökulmasta on monella tavalla ongelmallista, jos vastavalmistuneet eivät töihin tullessaan ole ”valmiita” vaan tarvitsevat heti täydennyskoulutusta, jonka järjestäminen on työnantajan vastuulla. Myös työssä selviämisen kannalta perusvalmiuksien odotetaan olevan kunnossa yliopistosta valmistuttaessa. Erityisen tarpeellisenä kunnissa pidetään englanninkielen opettajien, kielikylpyopettajien ja erityisopettajien koulutuksen lisäämistä. Lisäksi myös rehtoreiden täydennyskoulutuksen tarve on suuri.

Kenttäkouluverkoston perustamista opetusharjoittelun monipuolistamiseksi pidettiin tärkeänä asiana ja hankkeen ripeää edistämistä korostettiin. Matti Meren mukaan valmistelusta vastaavan kenttäkoulukoordinaattorin kolmivuotinen toimi asetetaan opettajankoulutuslaitoksessa hakuun niin, että tohtoritason koulutuksen saanut koordinaattori voisi aloittaa työnsä viimeistään vuoden vaihteessa. Hankkeeseen on saatu rahoitusta opetusministeriöstä. Kenttäkouluverkoston toiminnan ohjaamista varten perustettavaan koordinaatioryhmään on neuvottelukunnan mielestä tarpeellista kuulua myös kuntien koulutoimen edustajia.

Kokouksessa todettiin, että sekä perus- että täydennyskoulutuksen järjestäminen tarkoituksenmukaisella tavalla edellyttää nykyistä tarkempaa tietoa tulevaisuuden opettajatarpeesta ja pääkaupunkiseudun väestökehityksestä. Aiheeseen päätettiin palata seuraavassa kokouksessa, johon kutsuttavan opetusministeriön edustajan toivotaan tuovan selvyyttä erityisesti opettajatarpeen näkyymiin.

Perus- ja täydennyskoulutuksen jatkumon kannalta on kuntien edustajien mielestä tärkeää rakentaa sellaisia läpinäkyviä opintokokonaisuuksia, jotka ovat sekä koulun työtilanteen että perusopetuksen opetussuunnitelmien kannalta mielekkäitä ja eri ulottuvuuksia yhteen nivovia. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on etsittävä ja järjestettävä yhteisiä foorumeita, joissa ”oikeat henkilöt kohtaavat oikeaan aikaan”.

Päätettiin kutsua seuraavaan kokoukseen opetusministeriöstä asiantuntija keskustelemaan neuvottelukunnan kanssa pääkaupunkiseudun opettajatarpeesta ja opettajankoulutukseen opetusministeriön taholta asetetuista toiveista. Asiantuntijaksi pyydetään opetusneuvos Armi Mikkola.

5. Opettajankoulutuksen valinnat

Kokouksessa luotiin Taina Kaivolan alustuksen pohjalta katsaus siihen, kuinka opettajankoulutuksen valintakiintiöt opettajan pedagogisiin opintoihin ovat täyttyneet alkavana lukuvuonna. Aineenopettajankoulutuksen valintakiintiöistä päätetään ainekohtaisesti tiedekuntien välisissä neuvotteluissa vuosittain. Kiintiöiden suuruus vaihtelee oppiaineittain. Myös hakijamäärissä tapahtuneita muutoksia lastentarhan- ja luokanopettajankoulutuksessa sekä koti- ja käsityönopettajankoulutuksessa tarkasteltiin. Yhteenveto kokouksessa jaetuista valintatilastoista on koottu [liitteeksi 2](#).

[Liitteenä 3](#) oleva Kaisa Härkin ja Vesa Nikkilän laatima yhteenveto humanistisen tiedekunnan aineenopettajankoulutuksen valinnoista ja niiden kehittämisestä merkittiin tiedoksi.

6. Opettajankoulutuksen strategian toimeenpano, tiedekuntien suunnitelmien tilanne

Todettiin, että kasvatustieteellisen tiedekunnan opettajankoulutuksen strategian toimeenpanosuunnitelma on hyväksytty tiedekuntaneuvostossa 10.6.2003. Humanistisen

tiedekunnan toimeenpanosuunnitelma on lähetetty laitoskierrokselle toukokuussa ja käsitellään tiedekuntaneuvostossa syys- tai lokakuussa. Suunnitelmat ovat luettavissa osoitteessa www.helsinki.fi/opettajaksi/strategia/strategia .

Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan toimeenpanosuunnitelma on luonnosvaiheessa. Teologisen ja valtiotieteellisen tiedekunnan toimeenpanosuunnitelmia valmistellaan syksyn aikana.

Päätettiin, että kaikki toimeenpanosuunnitelmien on oltava valmiina marraskuun alkuun mennessä ja niitä käsitellään neuvottelukunnan seuraavassa kokouksessa.

7. Mahdolliset uudet aihepiirit neuvottelukunnan toiminnassa

Todettiin, että aineenopettajankoulutuksessa tehtävä yhteistyö taidekorkeakoulujen kanssa on toistaiseksi jäänyt vähälle huomiolle neuvottelukunnan keskustelussa. Päätettiin kutsua Sibelius Akatemian ja Taideteollisen korkeakoulun edustajat mukaan seuraavaan kokoukseen.

8. Opettajankoulutuksen foorumit

Edellä esiin tulleen tarpeen luoda tapaamismahdollisuuksia eri osapuolille jatkoksi esitettiin, että neuvottelukunta aloittaisi säännöllisten avoimien keskustelutilaisuuksien järjestämisen opettajankoulutuksesta ja opettajan työstä kiinnostuneille eri alojen edustajille. Foorumeihin toivotaan osallistuvan opettajankouluttajia, opiskelijoita, kuntien ja järjestöjen edustajia, kentällä työskenteleviä opettajia ja muita kasvattajia, koululaisten vanhempia ja valtionhallinnon edustajia.

Päätettiin järjestää vuosittain 3 – 4 opettajankoulutuksen foorumia, joiden aiheet sovitaan ajankohtaisten asioiden mukaan. Tapaamispaikkoina ovat yliopiston tilat ainelaitoksilla, opettajankoulutuslaitoksella tai harjoittelukouluilla. Opettajankoulutuksen foorumeiden aiheiksi ehdotettiin esimerkiksi seuraavia aiheita:

- Erityistä huolenpitoa kaipaavien lasten opettajaksi oppiminen
- Millaisia opettajia peruskoulussa tarvitaan?
- Perus- ja täydennyskoulutuksen jatkumo
- Ruotsinkielisen opettajankoulutuksen kehittäminen Helsingin yliopistossa

Ensimmäisen foorumin aiheeksi valittiin ”Millaisia opettajia peruskoulussa tarvitaan?”. Alustajaksi lupautui neuvottelukunnan jäsen, professori Matti Meri Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksesta. Ensimmäinen foorumi päätettiin järjestää marraskuun 12. päivänä klo 18.00 – 20.00 Metsätalossa, Unioninkatu 40.

9. Muut mahdolliset asiat

Opettajankoulutukselle on perustettu Helsingin yliopiston palvelimelle omat verkkosivut osoitteeseen www.helsinki.fi/opettajaksi. Näille sivuille kootaan opettajankoulutuksen kehittämistyön dokumentteja ja asiakirjoja, joiden rungon muodostavat neuvottelukunnan toimintaan liittyvä yhteistyöinformaatio.

Rehtori Markku Pyysiäinen esittelee neuvottelukunnan toimintaa Suomen Rehtoreiden syyspäivillä Helsingissä marraskuun alussa.

Neuvottelukunnan seuraava kokous pidetään keskiviikkona 26.11.2003 klo 14.00 – 16.00 Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulussa osoitteessa Kevätkatu 2. Lisätietoja sijainnista ja kulkuyhteyksistä löytyy Viikin normaalikoulun verkkosivuilta <http://www.helsinki.fi/kasv/nokol/uusi2000/yhteystiedot/yhteystiedot.html>.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.10 kiittäen neuvottelukunnan jäseniä aktiivisesta osallistumisesta.